



12 zmysłowych festiwali

2010-10-14

Od 2008 roku Kraków realizuje projekt pod nazwą 6 zmysłów, skupiający prestiżowe i spektakularne festiwale z różnych dziedzin sztuki. Decyzją Prezydenta Miasta Krakowa w 2011 roku dołączą do nich kolejne dwa festiwale - Międzynarodowy Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza oraz Unsound Festival. Dzisiaj (14 października, czwartek) listy intencyjne w tej sprawie podpisali Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, Małgorzata Płyś - szefowa Fundacji Tone, organizującej Unsound i Grzegorz Gauden - dyrektor Instytutu Książki, organizującego Festiwal Miłosza.

„Kulturalny projekt 6 zmysłów organizujemy już od kilku lat. O Festiwalu Unsound, który dołączył do projektu, New York Times napisał: przyjechał z Krakowa, żeby ożywić Nowy Jork. To chyba najlepsza rekomendacja” – mówił Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa po podpisaniu listu intencyjnego w sprawie włączenia do 6 zmysłów kolejnych dwóch festiwali. *„Cieszę się, że Kraków robi tak wiele dla promocji polskiej literatury. W tym roku o miano Stolicy Europejskiej Kultury walczą kolejne polskie miasta. Kraków jest poza konkurencją. Nie stracił tego raz uzyskanego tytułu”* – powiedział Grzegorz Gauden, dyrektor Instytutu Książki, organizującego Festiwal Miłosza. *„Będziemy się teraz ubiegać o tytuł światowej stolicy Kultury”* – odpowiedział Prezydent Jacek Majchrowski. – *„A potem wszechświatowej”* – dodał Grzegorz Gauden.

Powstaniu projektu 6 zmysłów towarzyszyło przeświadczenie, że blok silnych imprez o międzynarodowym znaczeniu może stanowić doskonały rodzaj promocji – zarówno samych festiwali, jak i miasta, które aktywnie włącza się w ich organizację. Tak powstała unikatowa w skali europejskiej nowa marka – 6 zmysłów. Projekt ten wpisuje się w wizję Krakowa XXI wieku – Europejskiej Stolicy Kultury przełomu tysiącleci, miasta bez kompleksów wobec innych europejskich centrów kulturalnych i turystycznych. Spośród setki odbywających się tu dorocznie festiwali, co najmniej kilkanaście to wydarzenia o wymiarze europejskim – lub są na najlepszej drodze, by taką rangę osiągnąć. Jedne z nich znane są i cenione od lat, inne poprzez dynamiczny rozwój podbijają właśnie serca publiczności lub krytyków. 6 zmysłów jest nie tylko nowatorskim narzędziem skutecznej promocji tych wydarzeń, ale także daje im gwarancję rozwoju – poprzez długofalowy plan zaangażowania Krakowa w ich skuteczną realizację, z naciskiem na utrzymanie artystycznej jakości, atrakcyjności i oryginalności programu. Marka 6 zmysłów, w interakcji z miejskimi inwestycjami w dziedzinę infrastruktury, transportu i turystyki ma przyczynić się do tego, by o Krakowie w najbliższych latach głośno mówiło się w Polsce i na świecie.

Dla odbiorcy 6 zmysłów to program gromadzący najciekawsze wydarzenia kulturalne realizowane w Krakowie. Chodzi tu zarówno o zupełnie nowe produkcje, jak i takie festiwale, które od lat mają swoje miejsce w polskim kalendarzu kulturalnym, organizowane zarówno przez Krakowskie Biuro Festiwalowe, jak i przez zewnętrznych, niezależnych partnerów – ale obdarzonych zaufaniem i silnym wsparciem władz Krakowa. Pod szyldem 6 zmysłów widnieją zatem wydarzenia z różnych dziedzin kultury i sztuki, zawsze jednak nowatorsko eksplorujące obszary artystyczne. Przykładem jest powstały w 2004 roku Misteria Paschalia, festiwal uważany dziś za jedno z najważniejszych europejskich wydarzeń poświęconych muzyce dawnej. Programowo kładzie nacisk na muzykę związaną z Wielkim Tygodniem i Wielkanocą – oraz na unikalny repertuar.

Wielkim uznaniem cieszy się Sacrum Profanum – koncentrujący się z kolei na prezentowaniu



współczesnej muzyki poważnej z różnych krajów i regionów świata w najlepszych światowych wykonaniach, ale zapraszający także wielkie gwiazdy jazzu, muzyki elektronicznej i awangardy popu. Do niebywałej popularności imprezy przyczynia się jej postindustrialna sceneria, w tym m.in. przestrzenie kombinatu hutniczego ArcelorMittal. Nowym nurtem festiwalu jest program promocji muzyki polskiej, w którym światowej sławy artyści wykonują dzieła polskich kompozytorów, rejestrowane na żywo w technologii HD oraz 3D.

W ofercie 6 zmysłów są również spektakularne przedsięwzięcia skierowane do miłośników nieco lżejszej muzyki – jak Festiwal Muzyki Filmowej, goszczący kompozytorów – laureatów Oscarów i prezentujący ich dokonania m.in. podczas koncertów połączonych z monumentalnymi projekcjami czy Selector Festival – zbierający śmietankę sceny elektronicznej i pop; już w pierwszej edycji rekomendowany przez brytyjski magazyn „New Musical Express” jako jeden z najlepszych letnich festiwali europejskich, odbywający się w dodatku w niezwykle ciekawym i przyjaznym dla turystów mieście.

Wśród pozostałych wydarzeń 6 zmysłów, znalazł się zbierający doborowe grono artystów i performerów, wchodzący w interakcję z architekturą miasta festiwal sztuki ArtBoom. Jest na tej liście także festiwal teatralny Boska Komedja, w którym najlepsze polskie przedstawienia prezentowane są w pierwszym polskim „showcase” z prawdziwego zdarzenia i oceniane przez doborowe grono międzynarodowych autorytetów. Światowym rozmachem zadziwia festiwal kina niezależnego Off Camera, który współpracuje [m.in.](#) z Sundance Festival i ma ambicje odgrywania równie opiniotwórczej roli na kontynencie europejskim. Elity europejskich pisarzy i intelektualistów gromadzi Conrad Festival, odbywający się w terminie związanym z największymi polskimi Targami Książki w Krakowie i razem z nimi stanowiący wielkie święto literatury. O Miesiącu Fotografii w Krakowie, ogarniającym całe miasto niezliczonymi wystawami, czy Festiwalu Muzyki Polskiej, którego stałymi gośćmi są tacy kompozytorzy jak Krzysztof Penderecki czy Henryk Mikołaj Górecki, od lat głośno w Polsce i w Europie – i wciąż z roku na rok zaskakują swoich odbiorców coraz to nowymi artystycznymi ideami.

Wszystkie wydarzenia programu 6 zmysłów podejmują również istotne i widoczne w mieście działania nie tylko promocyjne, ale również wydawnicze i edukacyjne, a spektakularnym prezentacjom towarzyszą często dogłębne analizy i publiczne dyskusje. Lista festiwali objętych programem 6 zmysłów nie jest zamknięta – w zależności od swojego zasięgu, artystycznej jakości i dynamiki rozwoju mogą się na niej pojawiać kolejne krakowskie wydarzenia, a kryterium ich doboru jest wyłącznie merytoryczne.

Ten strategiczny model funkcjonowania przynosi już bardzo konkretne zmiany w wizerunku Krakowa. Miasto, niegdyś uchodzące za konserwatywne, przyciąga dziś z całej Polski i Europy wielotysięczną publiczność przeświadczoną o tym, że to tutaj kultura zyskuje nowy wymiar. Niewątpliwie sukces nowatorskiego programu 6 zmysłów, ciągle poszukującego nowych form wyrazu, pomógł w przełamaniu stereotypu Krakowa skazanego na rolę narodowej kolekcji zabytków, wśród których niewiele nowego może się już wydarzyć. Że tak nie jest – świadczą chociażby tłumy młodych ludzi zjeżdżających tu latem na Coke Live Festival: również organizatorów tego festiwalu udało się przekonać, że to dla ich imprezy miejsce najlepsze. Świadczy o tym również wiele branżowych i medialnych nagród i wyróżnień, sygnalizujących na krakowskie imprezy i ich organizatorów. Kraków doskonale czuje się w roli miasta wyznaczającego kierunki rozwoju polskiego życia kulturalnego.



6 zmysłów to jednak nie tylko element budowania wizerunku miasta, w którym odbywają się wielkie wydarzenia o europejskim wymiarze artystycznym. Ten program niesie swój ważny komunikat także do mieszkańców Krakowa: wydarzenia nim objęte dają gwarancję najwyższej jakości – i świadomość życia w miejscu wyjątkowym.

W roku 2011 do projektu 6 zmysłów dołączą dwa kolejne festiwale – Międzynarodowy Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza oraz Unsound Festival. Obydwa Festiwale zajmują znaczące miejsce na polskiej scenie kulturalnej. Skupiają wokół siebie z jednej strony światowe środowiska intelektualne (Festiwal Miłosza), z drugiej – osoby z całego świata związane z niezależną muzyką elektroniczną (Unsound Festival). Włączenie ich do projektu 6 zmysłów pozwoli jeszcze skuteczniej budować wizerunek Krakowa – miasta bez kompleksów wobec innych europejskich centrów kulturalnych i turystycznych.

Międzynarodowy Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza zainaugurowano w Krakowie pięć lat po śmierci noblisty. Podczas Festiwalu miasto gości najwybitniejszych poetów z różnych krajów i różnych pokoleń, także tych, których twórczość uhonorowana została Nagrodą Nobla. Na pierwszą edycję, noszącą tytuł „Zniewolony umysł”, złożyły się wieczory poetyckie, dyskusje panelowe, pokazy filmów i szereg imprez towarzyszących – których scenografię stanowiły m.in. wnętrza Synagogi Tempel i kościoła św. Katarzyny, Starego Teatru i Auditorium Maximum UJ, Mangghi i Alchemii. Kolejne edycje Festiwalu będą organizowane w Krakowie co dwa lata, a ich motywem przewodnim będą tytuły utworów Czesława Miłosza. W przyszłym roku, w stulecie urodzin Czesława Miłosza, Festiwal odbędzie się pod hasłem „Rodzinna Europa”.

Z kolei Unsound Festival powstał w 2003 r. w Krakowie jako festiwal muzyki postępowej. Jego korzenie sięgają jednak do prowincjonalnego australijskiego miasteczka Wagga Wagga, gdzie odbyło się pierwsze wydarzenie pod egidą Unsoundu. Choć dzisiejszy Unsound organizuje inny zespół ludzi na drugiej półkuli, a samo wydarzenie ma własną trajektorię i profil, nazwa festiwalu z Wagga Wagga przetrwała. Ten z początku undergroundowy festiwal w ostatnich latach przybrał o wiele większy rozmach, zyskując tym samym powszechne uznanie. Przy współpracy miejscowych partnerów odbyły się również mniejsze wydarzenia w Pradze, Warszawie, Bratysławie, Kijowie i Mińsku. Twórcy festiwalu Unsound szczególny nacisk kładą na ponadgraniczną współpracę oraz budowanie festiwalu jako narzędzia umożliwiającego zlecenie i rozwijanie nowych projektów muzycznych i artystycznych. Równie ważnym zadaniem jest promowanie polskich twórców i bardziej globalnie - twórców pracujących na wschód od Berlina. Tegoroczna ósma edycja Festiwalu (jeszcze poza projektem 6 zmysłów) potrwa od 17-24 października i zamieni Kraków w muzyczne miasto strachu i grozy - jej motywem przewodnim będzie „Horror - przyjemność strachu i niepokoju”. Unsound Festival 2010 obejmuje cztery moduły programowe: koncerty, imprezy klubowe, filmy i instalacje. W niezwykłych przestrzeniach koncertowych zabrzmie muzyka nawiązująca klimatem do filmów grozy. Koncerty obejmą prezentację muzyki post-klasycznej (dzięki współpracy z Sinfonieta Cracovią), elektronicznej, ambient, noise i eksperymentalnej. Wybrany zestaw uznanych artystów, takich jak między innymi: Emeralds, Oneothrix Point Never, Moritz Von Oswald Trio, Alan Howarth, czy Tim Hecker, to postaci wybitne, których muzyka nierzadko odnosi się do sztuki filmowej, a właśnie film grozy - horror, jest motywem przewodnim tegorocznej edycji festiwalu Unsound. Szczegóły na temat Unsound Festiwal można znaleźć na stronie www.unsound.pl (KS, JK).